

I en värld där AI finns...

Hur kan vi integrera AI som innehåll i utbildning?

Program för workshopen

- Hej och välkomna *5 min*
- Två inspirerande exempel *15 min*
- Arbete i grupp *60 min*
- Avslutning *10 min*

Arbetslivet

ORU

Professionsroll

Plugg, undervisning,
lärande, examination...

AI som innehåll

AI som verktyg

läraaktivitet "om" AI

läraaktivitet "med" AI

AI är mer än bara chattbotar!

Exempel 1: AI som verktyg

Analysförmåga och kunskapsbaserat arbete

Lokala mål kriminologiprogrammet

visa kunskap och förmåga att kartlägga och **analysera** kriminalstatistik och relaterade förhållanden samt att **planera**, **genomföra**, implementera och utvärdera brottspreventiva och trygghetsfrämjande insatser på vetenskapliga, kunskapsbaserade grunder.

Termin 4 kursmål

Kursmål: Förmåga att identifiera en frågeställning, samla in, **analysera** och presentera olika typer av uppgifter om brott och otrygghet för att slutligen kunna ge förslag på brottspreventiva eller trygghetsfrämjande insatser med grund i evidens-/kunskapsbaserad praktik.

Identifierad kunskapsbrist

- Sedan 1 juni 2023 är kommuner skyldiga att ta fram en brottsförebyggande lägesbild enligt Lag (2023:196)
 - Trots detta har endast ca 50% genomfört orsaksanalyser (Brå, 2026)
 - Orsaksanalyser är den del av den kunskapsbaserade arbetsprocessen som genomförs i minst utsträckning (Brå, 2026)
 - Ca 50% av lokalpolisområdena saknar analyskompetens (Brå, 2025, 2026)

Bristande kunskap och analyskompetens identifieras som en central förklaring till att orsaksanalyser inte genomförs (Brå, 2026)

Uppgiftsbeskrivning: Seminarium 3

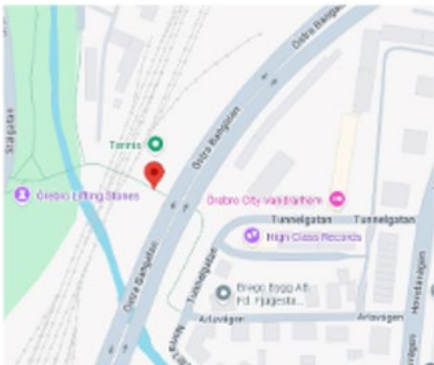
Observation och orsaksanalys av otrygg plats: tunnlar mellan Norr och Väster i Örebro

Inledning

Detta seminarium är en del av en sammanhängande process där ni först tränar på kartläggning och orsaksanalys (seminarium 3), och därefter i seminarium 4 arbetar vidare med val av insats och åtgärdsförslag utifrån er orsaksanalys.

Det innebär att den orsaksanalys ni genomför här kommer att utgöra underlag för ert fortsatta arbete med att formulera och motivera brottsförebyggande och trygghetsfrämjande åtgärder. En väl genomförd analys i detta seminarium är därför avgörande för kvaliteten i nästa steg.

Platsen som ni ska analysera är inte slumpmässigt vald. Kommunens brottsförebyggande strateg och de EST-ansvariga (Effektiv Samordning för Trygghet) har uttryckt ett intresse av att få denna plats belyst och analyserad eftersom den uppmärksammats i media och lyfts av många medborgare som ottrygg (se artikel från Nya Blackboard). Platsen är dubbeltunnlarna under järnvägen, mellan Norr och Väster i Örebro (<https://maps.app.goo.gl/yLEoXtJ9Fu4dqz8>).

Nuvarande uppgift på termin 4

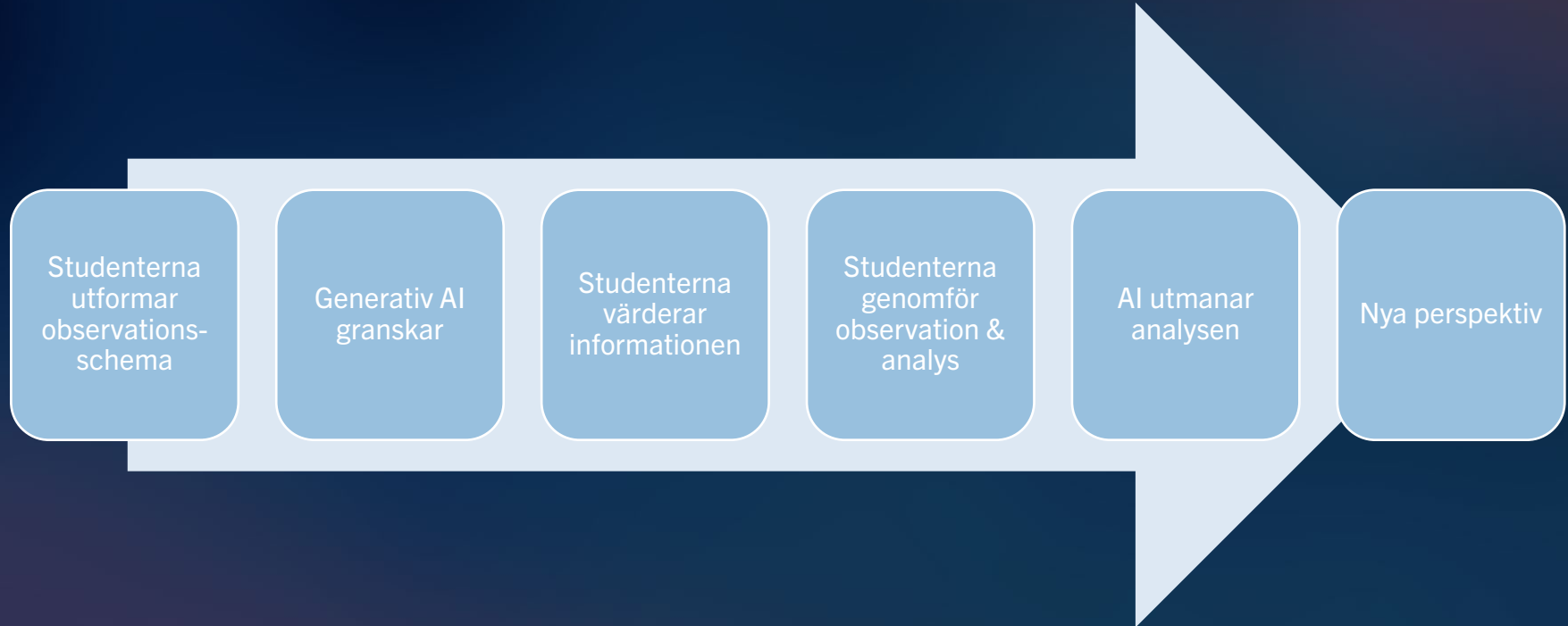
- En plats som identifierats som problematisk ur ett brotts/trygghetssperspektiv presenteras för studenterna
- Studenterna förbereder ett observation där de ska skapa ett observationsschema utifrån teori och tidigare forskning (vad kan förklara problemet)
- Studenterna genomför observation på platsen, fotar och observerar vad som händer
- För att sedan analysera potentiella orsaker till problemet

Ett återkommande mönster ...

- Många analyser byggs upp och diskuteras på kursen
- Resultatet blir ofta lösningar
- För att förstå ett problem från ett perspektiv

Kan AI användas
som ett stöd för
att bredda
perspektiven?

Hur kan generativ AI hjälpa kriminologer i orsaksanalyser?

Exempel 2: AI som innehåll

Exempel 2: AI som innehåll

Ett "påhittat" case inom ämnet kriminologi

Du jobbar som utredare och sakkunnig på polisen och får uppdraget att utreda införandet av AI-driven kameraövervakning med ansiktsgenkänningsalgoritmer i ett särskilt utsatt område. Din upplevelse är att Polismyndigheten är mycket positiva och entusiastiska till detta. Nu känner du att ingen riktigt känner ägandeskap över den här frågan och att stor tilltro kommer fästas vid ditt utlåtande.

Diskussionsfrågor:

- Vilka perspektiv behöver du beakta?
- Vilka risker och etiska ställningstaganden finns?
- Fundera över samhällsutveckling, långsiktiga konsekvenser etc.
- Vilken roll har en kriminolog i samhällsutvecklingen?

Pre-read för studenter:

- Vetenskapen säger — om AI
- EU AI Act
- Dox: Övervakad

Exempel på relevanta mål:

- Söka, värdera och skriftligt sammanställa vetenskaplig information om brottspreventiva eller trygghetsfrämjande insatser.
- Redogöra för grundläggande kunskaper om brottspreventiva och trygghetsfrämjande insatser, samt kunna tillämpa dessa på verklighetstroga fall och situationer.

Exempel 2: AI som innehåll

Ett "påhittat" case inom ämnet kriminologi

Du jobbar som utredare och sakkunnig på polisen och får uppdraget att utreda införandet av AI-driven kameraövervakning med ansiktsgenkänning. Din upplevelse är att Polisen är entusiastiska till detta. När du uttrycker dina tvivel om ägandeskap över den här tekniken fästas vid ditt utlåtande.

Diskussionsfrågor:

- Vilka perspektiv behöver beaktas?
- Vilka risker och etiska aspekter finns?
- Fundera över samhällsutveckling, långsiktiga konsekvenser etc.
- Vilken roll har en kriminolog i samhällsutvecklingen?

Regeringen: Tillåt AI-övervakning

PUBLICERAD 28 NOVEMBER 2025

Regeringen går vidare med ett lagförslag som ska göra det möjligt för polisen att använda AI-övervakning.

Förslaget som nu skickas till lagrådet ger polisen möjligheter att använda AI för ansiktsgenkänning i realtid. Det ska även kunna användas för att hitta brottsoffer och för att kunna utreda och förhindra allvarliga brott.

Förslaget är omstritt. Regeringens utredare har påpekat att "användning av sådana system innebär ett potentiellt stort ingrepp i den personliga integriteten då de möjliggör bevakning av ett stort antal människor".

Pre-read för studenter:

- Vetenskapen säger — om AI
- EU AI Act
- Övervakad

Exempel på relevanta mål:

...ka, värdera och skriftligt
...manställa vetenskaplig
...rmation om brottspreventiva
...r trygghetsfrämjande insatser.

...dogöra för grundläggande
...kunskaper om brottspreventiva och
...trygghetsfrämjande insatser, samt
...kunna tillämpa dessa på
...verklighetstroga fall och
...situationer.

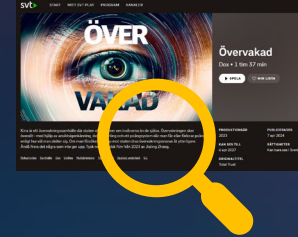
Vetenskapen säger – Om AI

Hur olika AI-tekniker fungerar inklusive bildigenkänning som ansiktsgenkänning tillhör

Sammanfattning av EU AI Act

Här klassificeras bland annat AI-system för biometrisk identifiering i realtid som **oacceptabel risk** och AI-system för brottsbekämpning som **hög risk**

Dox: Övervakad

Kina är ett övervakningssamhälle där staten ofta vet mer om invånarna än de själva. Övervakningen sker överallt - med hjälp av ansiktsgenkänning, datainsamling och ett poängsystem där man får eller förlorar poäng enligt hur väl man sköter sig. Om man försöker stå upp mot staten dras övervakningssnaran åt ytterligare.

Exempel 2: AI som innehåll

Ett "påhittat" case inom ämnet kriminologi

Du jobbar som
uppdraget att
med ansiktig
Din upplevelse
entusiastiska
ägarbeskrivning
fästas vid ditt

Diskussionsfr
-Vilka perspe
-Vilka risker o
-Fundera över
-Vilken roll ha

Flera lager i innehållet...

- Säger något om den tid vi lever i*
- När frågor faller mellan yrkesgrupper*
- Bildning, kritiskt förhållningssätt, ansvar*
- Hållbar samhällsutveckling*
- Gränsen mellan rätt och fel suddas ut*
- Interdisciplinärt*
- Högre utbildnings roll*
- Vad vill vi värna?*

ter:

— om AI

anta mål:

h skriftligt
enskaplig
tottspreventiva
njande insatser.

ndläggande
tottspreventiva och
de insatser, samt
essa på
fall och

situationer.

Arbete i grupp (60min)

1. Identifiera egen kurs eller inslag i kurs
<i>Bolla i grupper som ni sitter!</i>
+ första idé/ansats till innehåll kopplat till AI		5 min
		10 min
2. Egen research
<i>(ex. hitta filmklipp, TED-talk, artikel, stora arbetsgivare, AI-tillämpning i yrke eller samhälle...)</i>		15 min
3. I diskussion, hjälp varandra identifiera och fundera kring problem/läraktivitet <i>(ex. case, debatt, examination etc.)</i>		15 min
4. Nästa steg?
Hur implementera?		15 min

Avslutning

Några goda exempel?

